

„for Sundheden skadelige Industrier.“ Saaledes faldt min Udtalelse; det, jeg sigtede til, var, at han undertiden har udstedt extraordinære Sundhedsvedtægter, som kun kunne finde deres Begrundelse i, at naar en „for Sundheden skadelig Industri“ gjør det nødvendigt, kan Justitsministeren udstede saadanne extraordinære Sundhedsvedtægter. Det forekommer mig dog lidt for komisk, at Landbruget kan komme ind under den Kategorii og betragtes som en „for Sundheden skadelig Industri“, der maa bekæmpes dels ved slige Sundhedsvedtægter og dels ved de Lovforslag, vi have faaet fra Justitsministeren. Det ærede Indenrigsminister vil vist ikke benægte, at f. Ex. Brandpolitiloven, saaledes som den forelaa fra Ministerens Side, bærer Præget af, at det er en meget farlig Historie at bestjæftige sig med Jordbrug. Men det er som sagt ikke Meningen i mindste Maade at fremsætte Tvivl om den ærede Ministers Interesse for Sagen og særlig for Jordbruget, det er jeg vis paa Alle ere enige om. Men ved denne Lov, saaledes som den foreligger, føles ikke nogen særlig Interesse for Jordbruget. Det kan jo ikke nægtes, at Lovforslaget, som det foreligger, gaar ud paa at lægge Byrde paa Jordbruget, og byder ikke Noget eller i hvert Fald meget Lidt derfor. Den ærede Minister sagde, at det Karakteristiske ved Vædringsforslagene fra Flerparten var, at de gif ud paa at strabe til sig, have Støtte fra Statskassen, men alle Gener vilde man undgaa; javel, vi ville undgaa Gener saa meget som muligt, naar de ere unødvendige, og naar de hindre Jordbrugets Virksomhed mere end nødvendigt, eller naar det sættes under Polititilsyn o. desl.; lad os ikke faae mere end nødvendigt deraf. Der er ikke saa faa Gener alligevel. Naar det gjælder Formaal, som ere i det Heles Interesse, saa gaar det ikke an at kaste Byrden over paa den enkelte Egn eller den enkelte Eier Hvorfor skal man paabyrde Jordbruget disse Gener, naar vi ikke faae noget faktisk Godt i Stedet? Man giver os Intet. Staten kommer ikke til at bære forøgede Udgifter. Det Forhold, hvori Erstatningen skal gives, er efter den gamle som efter den nye Lov det samme, saavidt jeg husker; man faar ikke noget Nyt. Den ærede Minister siger, at i vort Forslag med Hensyn til Tuberkulosej sygdom gaa vi ud fra, at det er Noget, som Staten bør bidrage til at bekæmpe; men vi motivere ikke, at det er saa nødvendigt; vi gaa ud fra det som givet, men han anser det ikke saaledes. Hertil maa jeg sige, at der er Udvalget virkeligt uskyldigt. Lovforslaget er kommet fra Ministeren med Forslaget om Tuberkulose.

Det er jo Noget, som er af største Betydning for hele Samfundet, ikke for Jordbruget alene. Jeg har forstaaet den ærede Minister saaledes, at han lagde os særlig paa Sinde at faae Noget gennemført her, ikke alene med Hensyn til Jordbruget selv, men af Hensyn til hele Samfundet, af hygieiniske Hensyn, hvilket han senere har stærkt pointeret. Det var overfor Udlandet, han særlig har pointeret Nyttens deraf. Jeg forstaaer ikke, at det ærede Medlem fra Randers (Lüttichau) kan sige, at det gaar ikke an at vedtage radikale Forholdsregler for at bekæmpe en saadan Sygdom; det kunde staa os overfor Udlandet. Det forekommer mig, at jo radikaler vi tage fat paa og tiltetgjøre Sygdommen, des mere Tillid faae vi i Udlandet, og det er en Fordel, vi vilde opnaae, selv om vi ikke gif videre, end til hvad der er foreslaaet af den ærede Minister. Om vi blev det første Land, som ad Lovgivningsveien tog fat paa at bekæmpe denne Sygdom, vilde naturligvis stille os heldigere overfor Udlandet. Jo bedre, vi tage fat, des bedre er det for Jordbruget og Landet. Den ærede Minister var stærkt imod Vædringsforslagene Nr. 25 og 23. Forslag Nr. 25 gaar ud paa, at hvis en Besætning af det Offentlige har været affærret, og det endelig viser sig, at den formodede smitsomme Sygdom ikke har været tilstede, bliver der paa samme Maade at vurdere og godtgjøre Eieren det Tab, han maatte have lidt. Hvis det Offentlige strider ind og affærrer en Mand, og altsaa paalægger ham maaske stort Tab ved, at han f. Ex. er affaaren fra at levere Mælk til Meierierne, og det saa viser sig, at det er en Feiltagelse fra det Offentliges Side, saa synes det dog at være en retfærdig Forbring, at han skal have godtgjort det Tab, han har lidt derved. Følge Grundloven kan en Mand ikke berøves sin Eiendom uden mod fuld Erstatning. Men han berøves dog sin Eiendom, naar man siger: Din Besætning er affærret fra Omverdenen; du maa ikke bringe Produkterne deraf paa Markedet. Dette Vædringsforslag er absolut nødvendigt. Jeg gaar ud fra, at det meget sjældent vil komme til Anvendelse; men hvis man affærrer en Mand uden Grund, har han Krav paa fuld Erstatning for det Tab, han har lidt ved den feilagtige Foranstaltning. Den ærede Ministers Indvending mod Forslag Nr. 23 synes jeg ikke er begrundet. Det er fremhævet, at med Hensyn til Svingste er det en saa kostbar Historie, at Egnen selv nok skal sørge for, at Svingste ikke have nogen Sygdom, som kan hindre Brugen; men det skal jeg ikke komme nær-